



# Võltsuudised



## Mõiste

Võltsuudised on uudised või lood Internetis, mis ei vasta tõe. Need on seotud desinformatsiooniga, mida võib defineerida kui inimeste lollimiseks teadlikult manipuleeritud teavet (Euroopa Parlament, 2019).



## Miks see on tähtis?

Ligikaudu 85% eurooplastest näeb võltsuudiseid oma riigis probleemina ja 83% peab seda demokraatia probleemiks üldiselt ([Euroopa Parlament](#)). See toob kaasa usalduse kaotuse meedia ja inimeste vahel ning huvitundetuse kodanikuaktiivsuse oluliste valdkondade vastu.



## Näpunäited ja nipid

- ➔ Võltsuudiste tuvastamiseks kontrollige alati uudise sisu, autorit, kuupäeva ja tegureid, mis võivad viidata uudise valele. Näiteks võite võrrelda allikaid ja tuvastada algandmed, et näha, kas midagi on valesti tõlgendatud või muudetud.
- ➔ Ärge jagage teavet pimesi enne, kui olete veendunud selle täpsuses või tunnistanud selle võltsimise tagajärgi endale või teistele.
- ➔ Mõnikord saab pilte valekuulujuttude käivitamiseks muuta. Saate kinnitada [projekti inVID pistikprogrammi](#) kui fotot muudetakse. Näete ohutusressursse "Tuvasta retušeeritud või Photoshopitud sisu ära".



## Kasulikud vahendid ja tööriistad



Euroopa Parlamendi teabeleht "[Kuidas võltsuudiseid ära tunda?](#)", (2019) pakub 8 näpunäidet, mis aitavad teil võltsuudiseid märgata.



Euroopa Komisjoni artikkel, mis avaldati ajakirjas Horizon the EU Research & Innovation Magazine (1. aprill 2022), "[Viis näpunäidet faktide kontrollimiseks desinformatsiooni ekspertidelt](#)". See annab teile tööriistad võltsuudiste tuvastamiseks, kuid selgitab ka seda nähtust.



[Snopes.com](#) on faktide kontrollimise veebisait uudiste kontrollimiseks.



Siin on [artikkel veebilehelt Internetmatters.org](#), "Õppige, mis on võltsuudised", mis annab võltsuudiste ja desinformatsiooni määratlusi ja näiteid.

